

یک دهه تولید علم دانشگاه آزاد اسلامی در پایگاه‌های «مؤسسه اطلاعات علمی» (ISI) (۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸)

افشین موسوی چلک^۱

عبدالرضا نوروزی چاکلی^۲

چکیده

هدف: مهم‌ترین هدف این پژوهش، ارزیابی تطبیقی تولیدات علمی دانشگاه آزاد اسلامی در طی دوره ده ساله ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸، در پایگاه WoS، به لحاظ «تنوع مدارک»، «زبان»، «گروه‌های موضوعی»، «منابع منتشرکننده» و «نشریات تحت پوشش در ISI» است.

روش پژوهش: این پژوهش با استفاده از روش‌های اسنادی و تحلیل استنادی به انجام رسیده است. همچنین، به منظور تجزیه و تحلیل وضعیت هر یک از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی، از روش تطبیقی استفاده به عمل آمده است.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش حاکی از آن است که بیشترین تعداد تولیدات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، مربوط به دوره پنج ساله ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸ بوده است، به طوری که تولیدات علمی این دوره نسبت به دوره پنج ساله ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۳، به میزان ۹۰۵/۳۴ درصد رشد نشان می‌دهد. به همین ترتیب، تنوع «انواع مدارک» و «زبان» تولیدات علمی نمایه‌سازی شده دانشگاه آزاد اسلامی در طی سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸، همواره رو به افزایش بوده است. حوزه‌های موضوعی «شیمی چند رشته‌ای و سایر حوزه‌های شیمی»، «ریاضیات کاربردی»، «داروشناسی و داروسازی»، «علوم و فناوری غذایی»، «دامپزشکی»، «کشاورزی، علوم دامی و لبنی» و «علوم محیطی»، از جمله گروه‌های موضوعی هستند که بیشترین سهم از تولیدات علمی نمایه‌سازی شده دانشگاه آزاد اسلامی را در پایگاه WoS به خود اختصاص داده‌اند. گزارش استنادی نشریات ایرانی در پایگاه JCR نشان می‌دهد که در طی دوره ده ساله مورد مطالعه، هیچ یک از نشریات دانشگاه آزاد اسلامی در آن پایگاه تحت پوشش قرار نداشتند. با وجود این، نشریه INTERNATIONAL JOURNAL OF ENVIRONMENTAL SCIENCE AND TECHNOLOGY مربوط به «دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران»، تنها نشریه دانشگاه آزاد اسلامی است که در پایگاه WoS تحت پوشش قرار گرفته و انتشار قریب ۰/۵۲ درصد از تولیدات علمی نمایه شده دانشگاه آزاد اسلامی در طی دوره ده ساله مورد مطالعه را در آن پایگاه برعهده داشته است.

کلیدواژه‌ها: آزاد اسلامی، تولیدات علمی، وب‌آو‌ساینس، آی‌اس‌آی، علم‌سنجی.

مقدمه

برخوردار بوده است. این دانشگاه، با دارا بودن تعداد کثیری واحدهای دانشگاهی در سراسر کشور و حتی در خارج از ایران، تعداد قابل توجهی عضو هیأت علمی و دانشجو را در اختیار دارد. با توجه به این که تعداد اعضای هیأت علمی و همچنین تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی هر دانشگاه، می‌تواند بر کمیّت و کیفیت پژوهش‌های انجام شده آن تأثیرگذار باشد، بنابراین، انتظار می‌رود که دانشگاه آزاد اسلامی نیز در عرصه انجام پژوهش و بویژه در انتشار نتایج آن در نشریات بین‌المللی

دانشگاه آزاد اسلامی، به عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های آموزش عالی کشور، در طی سال‌های اخیر، از رشد قابل توجهی در انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی

^۱ دکتری کتابداری و عضو هیأت علمی گروه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل mousaviaf@gmail.com

^۲ دکتری کتابداری و عضو هیأت علمی گروه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه شاهد (نویسنده عهده‌دار مکاتبات) Noroozi.reza@gmail.com